

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/44/2012
Identifikačné číslo spisu:	7009201424
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7009201424.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Krajský prokurátor v Košiciach, Mojmirova č. 5, Košice, proti žalovanému: Správa katastra Michalovce, Sama Chalúpku č. 18, Michalovce, za účasti: IMBIZ s.r.o., IČO: 36 176 516, Mlynská č. 39, Spišská Nová Ves, zastúpená Hudec s.r.o., Lazaretská č. 23, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 1767/2005 zo dňa 27.06.2005, na odvolanie účastníka IMBIZ s.r.o. v časti výroku o trovách konania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sp/65/2009-95 zo dňa 06.10.2011, v spojení s opravným uznesením č. k. 7Sp/65/2009-122 zo dňa 09.02.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sp/65/2009-95 zo dňa 6. októbra 2011, v spojení s opravným uznesením č. k. 7Sp/65/2009-122 zo dňa 9. februára 2012, v napadnutej časti výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 7Sp/65/2009-95 zo dňa 06.10.2011, v spojení s opravným uznesením č. k. 7Sp/65/2009-122 zo dňa 09.02.2012, zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného č. V 1767/2005 zo dňa 27.06.2005 a rozhodol, že v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. d) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie začaté na návrh prokurátora.

Proti časti rozsudku krajského súdu, týkajúcej sa náhrady trov konania, podal účastník IMBIZ s.r.o., prostredníctvom svojho právneho zástupcu, včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a priznal mu náhradu trov konania. Podľa jeho názoru nebol postup, zvolený krajským súdom ohľadne náhrady trov konania, správny. Poukázal na dôvodovú správu k novele č. 495/2009 Z.z., podľa ktorej je dôvodom výnimky zo zásady nároku na náhradu trov konania úspešného účastníka skutočnosť, že prokurátor ako zástupca verejného záujmu reprezentuje zároveň aj záujem účastníkov, a preto by bolo nelogické, aby prokurátor nahrádzal trovy konania, avšak namietal, že žalobca inicioval konanie žalobou zo dňa 16.09.2009, teda pred účinnosťou ustanovenia § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p., pričom prechodné ustanovenia novela neobsahuje a žalobca konaním nereprezentoval verejný záujem -

podal žalobu napriek tomu, že vo veci prv rozhodli viaceré správne súdy, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, teda predmet sporu už bol vo veci judikovaný a žalobou sa usiloval zrušiť právoplatné rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam napriek tomu, že jeho účastníci sa takejto zmeny nedomáhali.

V odvolaní ďalej účastník IMBIZ s.r.o. uviedol, že v konaní požiadal o pomoc právneho zástupcu, čo bolo spojené so vznikom trov právneho zastúpenia, pričom argumentácia a podklady, ktoré v konaní predložil napomohli meritórnemu rozhodnutiu. Podľa jeho názoru odporuje ustanovenie § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. Ústave Slovenskej republiky a Ústavný súd Slovenskej republiky už viackrát judikoval, že právo úspešného účastníka súdneho konania na trovy konania je právom odvodeným z ústavného práva na spravodlivý proces (čl. 1 Ústavy SR), ako aj vyjadrením práva na ochranu majetku (čl. 20 ods. 1 Ústavy SR) a obmedzenie tohto práva musí byť uplatňované reštriktívne, čo podľa názoru účastníka v prípade ustanovenia § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. splnené nie je, na základe čoho navrhol, aby odvolací súd, v prípade, že sa stotožní s jeho názorom, požiadal Ústavný súd Slovenskej republiky o posúdenie súladu § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. s Ústavou SR, osobitne s č. 20 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 3.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu v namietanej časti a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu nebolo možné priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.

V priebehu konania odvolací súd zistil, že zúčastnená osoba Elán, a.s., pôvodne so sídlom Mlynská č. 39, Spišská Nová Ves, bola dňa 06.02.2012 vymazaná z obchodného registra ex offio na základe uznesenia Okresného súdu Košice I č. k. 27CbR/55/2009-37 zo dňa 06.03.2012.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá O. s. p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. sa pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti (Správne súdnictvo), použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. prizná súd účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie začalo na návrh prokurátora.

Odvolací súd sa s názorom účastníka IMBIZ s.r.o., uvedeným v podanom odvolaní, nestotožnil, a preto nepožiadaval Ústavný súd Slovenskej republiky o posúdenie súladu § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. s Ústavou SR. Ustanovenie § 146 O. s. p. totiž predstavuje výnimku z rozhodovania o náhrade trov konania podľa zásady úspešnosti (zodpovednosti za výsledok), a to v závislosti na spôsobe začatia alebo skončenia konania, pričom platí, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Zákomom č. 495/2009 Z.z. bolo do ustanovenia § 146 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku doplnené písm. d), v zmysle ktorého nemá právo na náhradu trov konania podľa výsledku žiaden z účastníkov, ak konanie začalo na návrh prokurátora. V dôvodovej správe k zákonu č. 495/2009 Z.z. je pri navrhovanej zmene uvedené, že prokurátor reprezentuje verejný záujem, záujem celej spoločnosti a v podstate aj účastníkov, ktorí sú v súdnom konaní, a preto by bolo nelogické, aby pri takomto verejnom záujme platil trovy prokurátor, pričom z dôvodu rovnosti nebude platiť trovy ani neúspešný účastník.

Podľa čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky chráni Prokuratúra Slovenskej republiky práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Podľa § 3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre chráni prokuratúra práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu a v rozsahu svojej pôsobnosti je povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušenia zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

V zmysle uvedených ustanovení je prokuratúra univerzálnym ochrancom zákonnosti - neobmedzuje sa len na presadzovanie záujmov štátu, ale dohliada aj na dodržiavania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov. A práve s ohľadom na všeobecné pôsobenie prokuratúry vo verejnom záujme bola pridaná do Občianskeho súdneho poriadku výnimka, týkajúca sa náhrady trov konania, ktorá pôsobí voči všetkým účastníkom rovnako, bez rozdielov.

K namietanému podaniu žaloby ešte pred účinnosťou ustanovenia § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. odvolací súd konštatoval, že zákon č. 495/2009 Z.z. síce obsahuje iba prechodné ustanovenie ohľadne konaní o nároku na poskytnutie právnej pomoci a iné otázky prechodné ustanovenie nerieši, avšak vo vzťahu k iným otázkam je potrebné vychádzať z princípov procesného práva. Na rozdiel od hmotného práva, v ktorom zásade platí hmotné právo účinné v čase vzniku právnych vzťahov, v procesnom práve sa majú aplikovať procesné predpisy účinné v čase postupu súdu, pokiaľ prechodné ustanovenie nerieši postup súdu inak, preto krajský súd postupoval správne, keď pri rozhodovaní o trovách použil § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p.

Na základe uvedených skutočností sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s názorom Krajského súdu v Košiciach a jeho rozsudok č. k. 7Sp/65/2009-95 zo dňa 06.10.2011, v spojení s opravným uznesením č. k. 7Sp/65/2009-122 zo dňa 09.02.2012, v napadnutej časti výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd týmto rozhodnutím nadviazal aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia (napr. sp. zn. 10Sžd/25/2011 zo dňa 23.05.2012, sp. zn. 1Sžr/10/2011 zo dňa 08.11.2011, sp. zn. 6Sžo/187/2010 zo dňa 02.07.2011), v ktorých podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. d) O. s. p. rozhodol, príp. naň prvostupňový súd v ďalšom konaní odkázal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.